

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน : กรณีศึกษา ผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานยุวพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (ศูนย์ ๑) เพชรเกษม ๕๔ มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานของยุวพุทธิกสมาคมฯ ๒) เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการเข้าปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน ของผู้ปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานยุวพุทธิกสมาคมฯ ๓) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อแรงจูงใจ ในการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน :กรณีศึกษาผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานยุวพุทธิกสมาคมฯ จำแนกตามข้อมูลทั่วไป ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ ตามลำดับดังนี้

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

๔.๔ ทดสอบสมมติฐาน

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F-distribution
df	แทน	ระดับขั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significant)

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามตามปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย ๑) เพศ ๒) อายุ ๓) สถานภาพ ๔) ระดับการศึกษา ๕) อาชีพ ๖) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ๗) ประสบการณ์ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ๘) ความถี่ในการมาฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ศูนย์วิปัสสนายุวพุทธิกสมาคมฯ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑ แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๙๒	๔๖.๙๐
หญิง	๑๐๔	๕๓.๑๐
รวม	๑๙๖	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนายุวพุทธิกสมาคมฯ จำแนกตามเพศ ได้แก่เพศหญิง จำนวน ๑๐๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๑๐ และเพศชาย จำนวน ๙๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๙๐

ตารางที่ ๔.๒ แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๓๗	๑๘.๙๐
ระหว่าง ๒๐-๓๔ ปี	๕๙	๓๐.๑๐
ระหว่าง ๓๕-๔๕ ปี	๔๓	๒๑.๙๐
๔๕ ปีขึ้นไป	๕๗	๒๙.๑๐
รวม	๑๙๖	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนายุวพุทธิกสมาคมฯ จำแนกตามอายุ ส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง ๒๐-๓๔ ปี จำนวน ๕๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๑๐ รองลงมา มีอายุสูงกว่า ๔๕ ปี จำนวน ๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๑๐ มีอายุระหว่าง ๓๕-๔๕ ปี จำนวน ๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๙๐ มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี จำนวน ๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๙๐

ตารางที่ ๔.๓ แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	๙๑	๔๖.๔๐
สมรส	๖๖	๓๓.๗๐
หม้าย	๑๓	๖.๖๐
หย่าร้าง	๒๖	๑๓.๓๐
รวม	๑๙๖	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนายุวพุทธิกสมาคมฯ จำแนกตาม สถานภาพ ส่วนใหญ่ มีสถานภาพเป็นโสด จำนวน ๙๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๔๐ รองลงมา มีสถานภาพสมรส จำนวน ๖๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๗๐ มีสถานภาพหย่าร้าง จำนวน ๒๖ คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓๐ และมีสถานภาพเป็นหม้าย จำนวน ๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๖๐

ตารางที่ ๔.๔ แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษา	๓๓	๑๖.๘๐
ชั้นมัธยมศึกษา	๓๔	๑๗.๓๐
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	๘๕	๔๓.๔๐
สูงกว่าปริญญาตรี	๔๔	๒๒.๕๐
รวม	๑๙๖	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนายุวพุทธิกสมาคมฯ จำแนกตามระดับการศึกษา ส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน ๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๔๐ รองลงมา มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๕๐ มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่าจำนวน ๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๘๐

ตารางที่ ๔.๕ แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
เป็นนักศึกษา	๑๙	๙.๗๐
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๑๖	๘.๑๐
พนักงานบริษัทเอกชนประกอบธุรกิจ	๓๗	๑๘.๙๐
ส่วนตัว/เจ้าของกิจการ	๖๗	๓๔.๒๐
อื่นๆ	๕๗	๒๙.๑๐
รวม	๑๙๖	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนายุวพุทธิกสมาคมฯ จำแนกตามอาชีพ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ ส่วนตัว/เจ้าของกิจการ จำนวน ๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๒๐ รองลงมาประกอบอาชีพอื่นๆ จำนวน ๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๑๐ ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนประกอบธุรกิจ จำนวน ๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๙๐ ไม่ประกอบอาชีพเป็นนักศึกษา จำนวน ๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๗๐

ตารางที่ ๔.๖ แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานจำแนกตามรายได้เดือน

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๘,๐๐๐ บาท/ต่อเดือน	๒๓	๑๑.๗๐
จำนวน ๘,๐๐๑ -๑๕,๐๐๐บาท/ต่อเดือน	๕๓	๒๗.๐๐
ระหว่าง ๑๕,๐๐๑-๒๕,๐๐๐บาท/ต่อเดือน	๓๒	๑๖.๓๐
สูงกว่า ๒๕,๐๐๐บาท/ต่อเดือน	๘๘	๔๔.๙๐
รวม	๑๙๖	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนายุวพุทธิกสมาคมฯ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ส่วนใหญ่มีรายได้สูงกว่า ๒๕,๐๐๐ บาท/ต่อเดือน จำนวน ๘๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๙๐ มีรายได้ จำนวน ๘,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท/ต่อเดือน จำนวน ๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๐๐ มีรายได้ ระหว่าง ๑๕,๐๐๑-๒๕,๐๐๐บาท/ต่อเดือน จำนวน ๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๓๐ และมีรายได้ต่ำกว่า ๘,๐๐๐ บาท/ต่อเดือน จำนวน ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗๐

ตารางที่ ๔.๗ แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานจำแนกตามประสบการณ์
ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

ประสบการณ์ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า ๑ ปี	๗๐	๓๕.๗๐
ระหว่าง ๑-๕ ปี	๗๑	๓๖.๒๐
ระหว่าง ๕-๑๐ ปี	๓๔	๑๗.๔๐
มากกว่า ๑๐ ปี	๒๑	๑๐.๗๐
รวม	๑๙๖	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า ผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนายุวพุทธิกสมาคมฯ จำแนกตามประสบการณ์ปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน ส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ระหว่าง ๑-๕ ปี จำนวน ๗๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๒๐ รองลงมา มีประสบการณ์ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน น้อยกว่า ๑ ปี จำนวน ๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๗๐ มีประสบการณ์ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ระหว่าง ๕-๑๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๔๐ และ มีประสบการณ์ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน มากกว่า ๑๐ ปี จำนวน ๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๗๐

ตารางที่ ๔.๘ แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานจำแนกตามความถี่การ
เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

ความถี่การเข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน	จำนวน	ร้อยละ
เดือนละ ๑ ครั้ง	๑๖	๘.๒๐
มาปฏิบัติ ๖ เดือนต่อหนึ่งครั้ง	๒๓	๑๑.๗๐
มาปฏิบัติปีละหนึ่งครั้ง	๔๙	๒๕.๐๐
จำนวนครั้ง อื่น ๆ	๑๐๘	๕๕.๑๐
รวม	๑๙๖	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนายุวพุทธิกสมาคมฯ จำแนกตามความถี่การเข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ส่วนใหญ่ มีความถี่ในการเข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน จำนวนครั้ง อื่น ๆ ที่ไม่แน่นอน จำนวน ๑๐๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๑๐ มีความถี่ปฏิบัติปีละหนึ่งครั้ง จำนวน ๔๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐๐ มีความถี่ปฏิบัติ ๖ เดือนต่อหนึ่งครั้ง จำนวน ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗๐ และมีความถี่ เดือนละ ๑ ครั้ง จำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๒๐

ตารางที่ ๔.๙ แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานจำแนกตามระยะเวลาที่
ท่านเคยฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานติดต่อกันในศูนย์วิปัสสนาธุวพุทธิกสมาคมฯ

ระยะเวลาที่ท่านเคยฝึกปฏิบัติวิปัสสนา กรรมฐานติดต่อกันในศูนย์วิปัสสนาธุวพุทธิก สมาคมฯ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวน ๗ วัน	๗๕	๓๘.๓๐
จำนวน ๑๕ วัน	๕๕	๒๘.๐๐
จำนวน ๓๐ วัน	๔๖	๒๓.๕๐
จำนวนอื่น ๆ	๒๐	๑๐.๒๐
รวม	๑๙๖	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่า ผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาธุวพุทธิก
สมาคมฯ จำแนกตามระยะเวลาที่ท่านเคยฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานติดต่อกันในศูนย์วิปัสสนาธุว
พุทธิกสมาคมฯ ส่วนใหญ่ มีการปฏิบัติติดต่อกัน จำนวน ๗ วัน จำนวน ๗๕ คน คิดเป็นร้อยละ
๓๘.๓๐ รองลงมาปฏิบัติติดต่อกันจำนวน ๑๕ วัน จำนวน ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๐๐ ปฏิบัติ
จำนวน ๓๐ วัน จำนวน ๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๕๐ และปฏิบัติจำนวน อื่น ๆ จำนวน ๒๐ คน
คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๒๐

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานจำแนกตาม สาเหตุของ
การมาปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ศูนย์วิปัสสนาธุวพุทธิกสมาคมฯ

สาเหตุของการมาปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ศูนย์วิปัสสนาธุวพุทธิกสมาคมฯ	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการความสงบ	๖๗	๓๔.๒๐
ต้องการศึกษาแนวทางการปฏิบัติ	๙๕	๔๘.๕๐
มีความทุกข์ใจ	๑๔	๐๗.๑๐
อื่น ๆ	๒๐	๑๐.๒๐
รวม	๑๙๖	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาธุวพุทธิก
สมาคมฯ จำแนกตามสาเหตุของการมาปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ศูนย์วิปัสสนาธุวพุทธิกสมาคมฯ
ส่วนใหญ่มิสาเหตุ ต้องการศึกษานวทางการปฏิบัติ จำนวน ๙๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๕๐

ต้องการความสงบ จำนวน ๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๒๐ สาเหตุอื่น ๆ จำนวน ๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๒๐ และสาเหตุที่มีความทุกข์ใจ จำนวน ๑๔ คิดเป็นร้อยละ ๗.๑๐

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนา

ตารางที่ ๔.๑๑ ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติตามวิปัสสนากรรมฐาน โดยรวมทั้งสามด้าน

แรงจูงใจในการปฏิบัติตามวิปัสสนา กรรมฐาน	ระดับแรงจูงใจการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ด้านความเชื่อทางศาสนา	๔.๑๔	๐.๗๘	มาก
๒. ด้านสุขภาพจิต	๔.๔๔	๐.๖๕	มากที่สุด
๓. ด้านกาย	๓.๙๑	๐.๗๘	มาก
รวม	๔.๑๖	๐.๗๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานของผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนายุวพุทธิกสมาคมฯ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๖ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสุขภาพจิตอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๔ รองลงมาคือ ด้านความเชื่อทางศาสนา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๔ และด้านกาย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๑

ตารางที่ ๔.๑๒ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับแรงงใจในการปฏิบัติ ตามวิปัสสนากรรมฐาน ด้านความเชื่อทางศาสนา

ด้านความเชื่อทางศาสนา	ระดับแรงงใจการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานเป็นการบำเพ็ญกุศลที่สูงสุด	๔.๔๗	๐.๖๒	มากที่สุด
๒. การปฏิบัติมีความคาดหวังจะได้สวรรค์ นิพพาน	๓.๖๐	๑.๐๒	มาก
๓. เชื่อว่าการแนวทางปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานเป็นแนวทางเสริมสิริมงคลในชีวิต	๔.๒๔	๐.๗๒	มากที่สุด
๔. เชื่อการปฏิบัติธรรมเป็นการสร้างบารมีแก้ตน	๔.๒๔	๐.๗๙	มากที่สุด
๕. เชื่อว่าการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานเป็นแนวทางในการอุทิศส่วนกุศลแก่ผู้มีพระคุณ	๔.๔๕	๐.๖๘	มากที่สุด
๖. เชื่อว่าการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานเป็นการบูชาพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์อย่างสูงสุด	๔.๔๗	๐.๖๘	มากที่สุด
๗. เชื่อว่าการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานเป็นการตัดวิบากกรรมในภพหน้า	๓.๘๓	๐.๙๐	มาก
รวม	๔.๑๔	๐.๗๘	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า แรงงใจในการปฏิบัติวิปัสสนาของผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนายุวพุทธิกสมาคมฯ ด้านความเชื่อทางศาสนา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๔ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าจากข้อคำถามที่ว่า การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานเป็นการบำเพ็ญกุศลที่สูงสุด และข้อคำถาม เชื่อว่าการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานเป็นการบูชาพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์อย่างสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๗ รองลงมา ได้แก่ เชื่อว่าการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานเป็นแนวทางในการอุทิศส่วนกุศลแก่ผู้มีพระคุณ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๕ มีความเชื่อว่าเชื่อการปฏิบัติธรรมเป็นการสร้างบารมีแก้ตน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๔ ส่วนในระดับมากได้แก่ มีความเชื่อว่าเชื่อว่าการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานเป็นการตัดวิบากกรรมในภพหน้า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๓ ส่วนข้อคำถามที่ว่า มีความเชื่อว่าการปฏิบัติมีความคาดหวังจะได้สวรรค์ นิพพาน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๐ อยู่ในลำดับน้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๑๓ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติตามวิปัสสนากรรมฐาน ด้านสุขภาพจิต

ด้านสุขภาพจิต	ระดับแรงจูงใจการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑.การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานเป็นการพัฒนาจิตใจให้บริสุทธิ์	๔.๖๑	๐.๕๕	มากที่สุด
๒.การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทำให้คลายความเครียด	๔.๒๙	๐.๖๙	มากที่สุด
๓.การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพในการตัดสินใจ	๔.๒๓	๐.๗๗	มากที่สุด
๔.การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทำให้จิตผ่องใส	๔.๕๓	๐.๖๐	มากที่สุด
๕. การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทำให้อารมณ์มั่นคงไม่หวั่นไหว	๔.๓๘	๐.๖๖	มากที่สุด
๖.การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทำให้มีความเข้าใจธรรมะเกิดสติปัญญา	๔.๕๑	๐.๖๔	มากที่สุด
๗.การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทำให้เกิดความสุขทางจิตโดยภาพรวม	๔.๕๑	๐.๖๖	มากที่สุด
รวม	๔.๔๔	๐.๖๕	มากที่สุด

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนาของผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนายุวพุทธิกสมาคมฯ ด้านสุขภาพจิต อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๔ เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่าจากข้อคำถามที่ว่า การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานเป็นการพัฒนาจิตใจให้บริสุทธิ์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖๑ รองลงมาได้แก่ การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทำให้จิตผ่องใส อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๓ การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทำให้เกิดความสุขทางจิตโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๑ การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทำให้อารมณ์มั่นคงไม่หวั่นไหว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๘ ส่วนข้อคำถามที่ว่า การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทำให้คลายความเครียด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๙ และการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับเป็นลำดับสุดท้าย

ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติ ตามวิปัสสนากรรมฐาน ด้านกาย

ด้านกาย	ระดับแรงจูงใจการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทำให้การรับประทานอาหารได้ถูกสุขลักษณะ	๓.๘๙	๐.๘๒	มาก
๒. การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทำให้ร่างกายมีการเคลื่อนไหวอย่างสม่ำเสมอ	๓.๘๔	๐.๘๕	มาก
๓. การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทำให้อาหารที่รับประทานลงไปย่อยอย่างมีประสิทธิภาพ	๓.๗๗	๐.๗๙	มาก
๔. การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทำให้โรคภัยไม่เบียดเบียน	๓.๗๔	๐.๘๐	มาก
๕. การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทำให้มีความสุขโดยรวมดี	๔.๐๓	๐.๗๒	มาก
๖. การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทำให้ได้ปฏิบัติตนได้สอดคล้องกับนาฬิกาชีวิต	๓.๙๘	๐.๗๖	มาก
๗. การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทำให้ร่างกายได้พักผ่อนอย่างมีประสิทธิภาพ	๔.๑๓	๐.๗๓	มาก
รวม	๓.๙๑	๐.๗๘	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนาของผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนายุวพุทธฯ ด้านกายโดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๑ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทำให้ร่างกายได้พักผ่อนอย่างมีประสิทธิภาพมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๓ เป็นลำดับที่ ๑ รองลงมา การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทำให้มีความสุขโดยรวมดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๓ การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทำให้ได้ปฏิบัติตนได้สอดคล้องกับนาฬิกาชีวิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๘ จากข้อคำถามที่ว่า การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทำให้การรับประทานอาหารได้ถูกสุขลักษณะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๙ การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทำให้ร่างกายมีการเคลื่อนไหวอย่างสม่ำเสมอ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๔ การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทำให้อาหารที่รับประทานลงไปย่อยอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๗ ส่วนข้อคำถามที่ว่า การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทำให้โรคภัยไม่เบียดเบียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๔ อยู่ในอันดับสุดท้าย ตามลำดับ

๔.๔ ทดสอบสมมติฐาน

ผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาธุวพุทธิกสมาคม แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ (ศูนย์ ๑) เพชรเกษม ๕๔ ใช้การวิเคราะห์หาค่าแปรปรวนเพื่อหาค่าความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

สมมติฐานที่ ๑ ผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาธุวพุทธิกสมาคมฯ มีเพศต่างกัน มีการแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานแตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๕ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจ ในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานด้านความเชื่อทางศาสนากับปัจจัยเกี่ยวกับเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	$\bar{X}$	S.D.	t.	Sig.
ชาย	๙๒	๔.๑๙	๐.๕๓	๑.๒๒๖	๐.๘๒๐
หญิง	๑๐๔	๔.๘๑	๐.๔๖		
รวม	๑๙๖	๔.๕๐	๐.๔๙		

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า ผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาธุวพุทธิกสมาคมฯ จำแนกตามปัจจัยเกี่ยวกับเพศ แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ เพศชาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๙ และเพศหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๘๑ เมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติ t-test พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ ๑ ด้านความเชื่อทางศาสนา แสดงว่า ปัจจัยส่วนบุคคลเกี่ยวกับเพศของผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานไม่เป็นปัจจัยต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานด้านความเชื่อทางศาสนา

ตารางที่ ๔.๑๖ แสดงความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

ด้านสุขภาพจิตกับปัจจัยเกี่ยวกับเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	$\bar{X}$	S.D.	t.	Sig.
ชาย	๙๒	๓.๘๓	๐.๔๔	๑.๖๖๔	๐.๐๐๒
หญิง	๑๐๔	๓.๙๒	๐.๓๓		
รวม	๑๙๖	๓.๘๗	๐.๓๙		

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่า ผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาธุวพุทธิกสมาคมฯ จำแนกตามปัจจัยเกี่ยวกับเพศ แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ เพศชาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๓ และเพศหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๒ เมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติ t-test

พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ ๑ ที่เกี่ยวกับด้านสุขภาพจิต แสดงว่า เพศหญิงมีแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ด้านสุขภาพจิตมากกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ ๔.๑๗ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานด้านกายกับปัจจัยเกี่ยวกับเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	$\bar{X}$	S.D.	t.	Sig.
ชาย	๙๒	๓.๔๓	๐.๕๒	๐.๒๗๐	๐.๗๒๓
หญิง	๑๐๔	๓.๔๑	๐.๕๑		
รวม	๑๙๖	๓.๔๒	๐.๕๑		

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่า ผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนายุวพุทธิกสมาคมฯ จำแนกตามปัจจัยเกี่ยวกับเพศ แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ เพศชาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๔๓ และเพศหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๔๑ เมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติ t-test พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ ๑ เกี่ยวกับด้านกาย แสดงว่า ปัจจัยส่วนบุคคลเกี่ยวกับเพศของผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานไม่เป็นปัจจัยต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ด้านกาย

สมมติฐานที่ ๒ ผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนายุวพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพชรเกษม ๕๔ มีอายุต่างกัน มีการแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานแตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๘ แสดงความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนายุวพุทธิกสมาคมฯ ด้านความเชื่อทางศาสนากับกลุ่มอายุ

อายุ	N. (คน)	$\bar{X}$	S.D.
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๓๗	๔.๖๕	๐.๕๘
ระหว่าง ๒๐-๓๕ ปี	๕๙	๔.๗๒	๐.๕๔
ระหว่าง ๓๖-๔๕ ปี	๔๓	๔.๕๖	๐.๖๐
๔๖ ปีขึ้นไป	๕๗	๔.๙๓	๐.๖๐
รวม	๑๙๖	๔.๗๒	๐.๕๔

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่า ผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนายุวพุทธิกสมาคมฯ

ด้านความเชื่อทางศาสนา มีแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน จำแนกตามอายุ จัดเป็น ๔ กลุ่ม ได้แก่กลุ่มต่ำกว่า ๒๐ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖๕ กลุ่มอายุระหว่าง ๒๐-๓๔ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๗๒ กลุ่มอายุระหว่าง ๓๕-๔๕ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๖ กลุ่มอายุ ๔๖ ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๙๓ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๙ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจ ในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานด้านความเชื่อทางศาสนากับปัจจัยเกี่ยวกับอายุ

แหล่งแปรปรวน	D.F.	Sum of Squares	Mean Square	F.	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๓	๑๘๕.๐๗๐	๖๑.๖๙๐	๔.๐๕๘	๐.๐๐๘
ภายในกลุ่ม	๑๙๒	๒๙๑๘.๙๓๐	๑๕.๒๐๓		
รวม	๑๙๕	๓๑๐๔.๐๐๐			

จากตารางที่ ๔.๑๙ จากวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม จำแนกตามกลุ่มอายุ ที่มีต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ศูนย์วิปัสสนาธุวพุทธิกสมาคมฯ ด้านความเชื่อศาสนา และเมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติ F-test พบว่า แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ ๒

ตารางที่ ๔.๒๐ แสดงความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาธุวพุทธิกสมาคมฯ ด้านสุขภาพจิตกับกลุ่มอายุ

อายุ	N. (คน)	$\bar{X}$	S.D.
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๓๗	๔.๕๑	๐.๔๗
ระหว่าง ๒๐-๓๔ ปี	๕๙	๔.๓๖	๐.๔๐
ระหว่าง ๓๕-๔๕ ปี	๔๓	๔.๔๓	๐.๕๕
๔๖ ปีขึ้นไป	๕๗	๔.๔๑	๐.๓๙
รวม	๑๙๖	๔.๔๓	๐.๔๕

จากตารางที่ ๔.๒๐ พบว่า ผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาธุวพุทธิกสมาคมฯ ด้านสุขภาพจิต มีแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน จำแนกตามอายุ จัดเป็น ๔ กลุ่ม ได้แก่กลุ่มต่ำกว่า ๒๐ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๑ กลุ่มอายุระหว่าง ๒๐-๓๔ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๖ กลุ่มอายุระหว่าง ๓๕-๔๕ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๓ กลุ่มอายุ ๔๖ ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ

๔.๔๑ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๒๑ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานด้านสุขภาพจิตกับปัจจัยเกี่ยวอายุ

แหล่งแปรปรวน	D.F.	Sum of Squares	Mean Square	F.	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๓	๑๓.๘๐๕	๔.๖๐๒	๐.๔๕๖	๐.๗๑๔
ภายในกลุ่ม	๑๙๒	๑๙๓๙.๔๖๐	๑๐.๑๐๑		
รวม	๑๙๕	๑๙๕๓.๒๖๕			

จากตารางที่ ๔.๒๑ จากวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม จำแนกตามกลุ่มอายุ ที่มีต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ศูนย์วิปัสสนาญาณวพุทธิกสมาคมฯ ด้านสุขภาพจิตและเมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติ F-test พบว่า ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ ๒

ตารางที่ ๔.๒๒ แสดงความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาญาณวพุทธิกสมาคมฯ ด้านกาย กับกลุ่มอายุ

อายุ	N. (คน)	$\bar{X}$	S.D.
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๓๗	๔.๐๘	๐.๕๖
ระหว่าง ๒๐-๓๕ปี	๕๙	๓.๘๓	๐.๕๙
ระหว่าง ๓๖-๔๕ปี	๔๓	๓.๗๗	๐.๕๕
๔๖ ปีขึ้นไป	๕๗	๓.๙๘	๐.๖๐
รวม	๑๙๖	๓.๘๒	๐.๕๘

จากตารางที่ ๔.๒๒ พบว่า ผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาญาณวพุทธิกสมาคมฯ ด้านกาย มีแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน จำแนกตามอายุ จัดเป็น ๔ กลุ่ม ได้แก่กลุ่มต่ำกว่า ๒๐ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๘ กลุ่มอายุระหว่าง ๒๐-๓๕ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๓ กลุ่มอายุระหว่าง ๓๖-๔๕ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๗ กลุ่มอายุ ๔๖ ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๘ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๒๓ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานด้านกาย กับปัจจัยเกี่ยวกับอายุ

แหล่งแปรปรวน	D.F.	Sum of Squares	Mean Square	F.	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๓	๑๒๔.๖๕๗	๔๑.๕๕๒	๒.๕๐๖	๐.๐๖๐
ภายในกลุ่ม	๑๙๒	๓๑๘๓.๖๔๔	๑๖.๕๘๑		
รวม	๑๙๕	๓๓๐๘.๓๐๑			

จากตารางที่ ๔.๒๓ จากวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม จำแนกตามกลุ่มอายุ ที่มีต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิกสมาคมฯ ด้านกาย และเมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติ F-test พบว่า ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ ๒

สมมติฐานที่ ๓ ผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิกสมาคม แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (ศูนย์ ๑) เพชรเกษม ๕๔ มีสถานภาพต่างกัน มีการแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานแตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๔ แสดงความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิกสมาคมฯ ด้านความเชื่อทางศาสนากับสถานภาพ

สถานภาพ	N. (คน)	$\bar{X}$	S.D.
โสด	๙๑	๔.๖๘	๐.๕๖
สมรส	๖๖	๔.๗๖	๐.๖๐
หม้าย	๑๓	๔.๘๓	๐.๔๔
หย่าร้าง	๒๖	๔.๗๙	๐.๕๗
รวม	๑๙๖	๔.๗๗	๐.๕๔

จากตารางที่ ๔.๒๔ พบว่า ผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิกสมาคมฯ ด้านความเชื่อทางศาสนา มีแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน จำแนกตามสภาพภาพ จัดเป็น ๔ กลุ่ม ได้แก่กลุ่มสถานภาพโสด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖๘ กลุ่มสถานภาพสมรส มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๗๖ กลุ่มสถานภาพเป็นหม้าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๘๓ กลุ่มสถานภาพหย่าร้าง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๗๙ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๒๕ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานด้านความเชื่อทางศาสนากับปัจจัยเกี่ยวกับสถานภาพ

แหล่งแปรปรวน	D.F.	Sum of Squares	Mean Square	F.	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๓	๒๕.๒๕๗	๘.๔๑๙	๐.๕๒๕	๐.๖๖๖
ภายในกลุ่ม	๑๙๒	๓๐๗๘.๗๔๓	๑๖.๐๓๕		
รวม	๑๙๕	๓๑๐๔.๐๐๐			

จากตารางที่ ๔.๒๕ จากวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม จำแนกตามกลุ่มสถานภาพที่มีต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ศูนย์วิปัสสนาธุวพุทธิกสมาคมฯ ด้านความเชื่อทางศาสนาและเมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติ F-test พบว่า ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ ๓

ตารางที่ ๔.๒๖ แสดงความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาธุวพุทธิกสมาคมฯ ด้านสุขภาพจิตกับกลุ่มสถานภาพ

สถานภาพ	N. (คน)	$\bar{X}$	S.D.
โสด	๓๗	๔.๔๐	๐.๔๗
สมรส	๕๙	๔.๔๗	๐.๔๒
หม้าย	๔๓	๔.๔๒	๐.๔๒
หย่าร้าง	๕๗	๔.๔๗	๐.๔๒
รวม	๑๙๖	๔.๔๔	๐.๔๓

จากตารางที่ ๔.๒๖ พบว่า ผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาธุวพุทธิกสมาคมฯ ด้านสุขภาพจิต มีแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน จำแนกตามสภาพภาพ จัดเป็น ๔ กลุ่ม ได้แก่กลุ่มสถานภาพโสด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๐ กลุ่มสถานภาพสมรส มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๗ กลุ่มสถานภาพเป็นหม้าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๒ กลุ่มสถานภาพหย่าร้าง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๗ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๒๗ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานด้านสุขภาพจิตกับปัจจัยเกี่ยวกับสถานภาพ

แหล่งแปรปรวน	D.F.	Sum of Squares	Mean Square	F.	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๓	๑๒.๖๒๓	๔.๒๐๘	๐.๔๑๖	๐.๗๔๒
ภายในกลุ่ม	๑๙๒	๑๙๔๐.๖๔๒	๑๐.๑๐๘		
รวม	๑๙๕	๑๙๕๓.๒๖๕			

จากตารางที่ ๔.๒๗ จากวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม จำแนกตามกลุ่มสถานภาพ ที่มีต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิกสมาคมฯ ด้านสุขภาพจิตและเมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติ F-test พบว่า ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ ๓

ตารางที่ ๔.๒๘ แสดงความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิกสมาคม แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เพชรเกษม ๕๔ ด้านกาย กับกลุ่มสถานภาพ

อายุ	N. (คน)	$\bar{X}$	S.D.
โสด	๓๗	๓.๘๑	๐.๖๐
สมรส	๕๙	๓.๙๓	๐.๕๖
หม้าย	๔๓	๔.๐๕	๐.๖๕
หย่าร้าง	๕๗	๔.๑๒	๐.๕๑
รวม	๑๙๖	๓.๙๖	๐.๕๘

จากตารางที่ ๔.๒๘ พบว่า ผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิกสมาคมฯ ด้านกาย มีแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน จำแนกตามสภาพภาพ จัดเป็น ๔ กลุ่ม ได้แก่กลุ่มสถานภาพโสด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๑ กลุ่มสถานภาพสมรส มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๓ กลุ่มสถานภาพเป็นหม้าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๕ กลุ่มสถานภาพหย่าร้าง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๒ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๒๙ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานด้านกาย กับกลุ่มสถานภาพ

แหล่งแปรปรวน	D.F.	Sum of Squares	Mean Square	F.	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๓	๑๑๖.๘๒๒	๓๘.๙๔๑	๒.๓๔๓	๐.๐๗๔
ภายในกลุ่ม	๑๙๒	๓๑๙๑.๔๗๙	๑๖.๖๒๒		
รวม	๑๙๕	๓๓๐๘.๓๐๑			

จากตารางที่ ๔.๒๙ จากวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม จำแนกตามกลุ่มอายุ ที่มีต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิสมาคมฯ ด้านกายและเมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติ F-test พบว่า ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ ๓

สมมติฐานที่ ๔ ผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิสมาคม แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ (ศูนย์ ๑) เพชรเกษม ๕๔ มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานแตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๐ แสดงความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิสมาคมฯ ด้านความเชื่อศานากับระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	N. (คน)	$\bar{X}$	S.D.
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	๓๓	๔.๓๐	๐.๔๙
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๓๔	๔.๑๒	๐.๓๙
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	๘๕	๔.๑๕	๐.๕๕
สูงกว่าปริญญาตรี	๔๔	๔.๐๔	๐.๔๗
รวม	๑๙๖	๔.๑๕	๐.๔๘

จากตารางที่ ๔.๓๐ พบว่า ผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิสมาคมฯ ความเชื่อทางศาสนา มีแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน กำหนด ๔ กลุ่ม จำแนกตามระดับการศึกษา ประกอบด้วย ต่ำกว่ามัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๐ ต่ำกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๒ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๕ สูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๔ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓๑ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานด้านความเชื่อทางศาสนากับปัจจัยเกี่ยวกับระดับการศึกษา

แหล่งแปรปรวน	D.F.	Sum of Squares	Mean Square	F.	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๓	๘๒.๓๔	๒๗.๔๔๕	๑.๗๔๔	๐.๑๕๙
ภายในกลุ่ม	๑๙๒	๓๐๒๑.๖๖	๑๕.๗๓๘		
รวม	๑๙๕	๓๑๐๔.๐๐			

จากตารางที่ ๔.๓๑ จากวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม จำแนกตามกลุ่มระดับการศึกษา ที่มีต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิกสมาคมฯ ด้านความเชื่อทางศาสนาและเมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติ F-test พบว่า ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ ๔

ตารางที่ ๔.๓๒ แสดงความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิกสมาคมฯ ด้านสุขภาพจิตกับระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	N. (คน)	$\bar{X}$	S.D.
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	๓๓	๔.๔๓	๐.๔๒
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๓๔	๔.๓๒	๐.๕๖
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	๘๕	๔.๔๘	๐.๔๒
สูงกว่าปริญญาตรี	๔๔	๔.๔๓	๐.๔๒
รวม	๑๙๖	๔.๔๓	๐.๔๖

จากตารางที่ ๔.๓๒ พบว่า ผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิกสมาคมฯ ด้านสุขภาพจิต มีแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน กำหนด ๔ กลุ่ม จำแนกตามระดับการศึกษา ประกอบด้วย ต่ำกว่ามัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๓ ต่ำกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๒ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๘ สูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๓ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓๓ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานด้านสุขภาพจิต กับปัจจัยเกี่ยวกับระดับการศึกษา

แหล่งแปรปรวน	D.F.	Sum of Squares	Mean Square	F.	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๓	๓๕.๒๘๔	๑๑.๗๖๑	๑.๑๗๗	๐.๓๒๐
ภายในกลุ่ม	๑๙๒	๑๙๑๗.๙๘๑	๙.๙๘๙		
รวม	๑๙๕	๑๙๕๓.๒๖๕			

จากตารางที่ ๔.๓๓ จากวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม จำแนกตามกลุ่มสถานภาพที่มีต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิกสมาคมฯ ด้านสุขภาพจิตและเมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติ F-test พบว่า ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ ๔

ตารางที่ ๔.๓๔ แสดงความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิกสมาคมฯ ด้านกายกับกลุ่มระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	N. (คน)	$\bar{X}$	S.D.
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	๓๓	๓.๙๙	๐.๖๓
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๓๔	๓.๘๗	๐.๔๔
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	๘๕	๔.๐๐	๐.๕๔
สูงกว่าปริญญาตรี	๔๔	๓.๖๙	๐.๖๘
รวม	๑๙๖	๓.๘๘	๐.๕๗

จากตารางที่ ๔.๓๔ พบว่า ผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิกสมาคมฯ ด้านกาย มีแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน กำหนด ๔ กลุ่ม จำแนกตามระดับการศึกษา ประกอบด้วย ต่ำกว่ามัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๙ ต่ำกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๗ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๐ สูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๙ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓๕ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติปัสสนากรรมฐานด้านกายกับปัจจัยเกี่ยวกับระดับการศึกษา

แหล่งแปรปรวน	D.F.	Sum of Squares	Mean Square	F.	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๓	๑๕๒.๘๐๘	๕๐.๙๓๖	๓.๐๙๙	๐.๐๒๘
ภายในกลุ่ม	๑๙๒	๓๑๕๕.๔๙๓	๑๖.๔๓๕		
รวม	๑๙๕	๓๓๐๘.๓๐๑			

จากตารางที่ ๔.๓๕ จากวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม จำแนกตามกลุ่มระดับการศึกษา ที่มีต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติปัสสนากรรมฐาน ศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิกสมาคมฯ ด้านกาย และเมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติ F-test พบว่า แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ ๔

สมมติฐานที่ ๕ ผู้เข้าปฏิบัติปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิกสมาคม แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (ศูนย์ ๑) เพชรเกษม ๕๔ มีอาชีพ มีการแรงจูงใจในการปฏิบัติปัสสนากรรมฐานแตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๖ แสดงความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิกสมาคมฯ ด้านความเชื่อทางศาสนากับปัจจัยเกี่ยวกับอาชีพ

อาชีพ	N. (คน)	$\bar{X}$	S.D.
นักศึกษา	๑๙	๔.๖๖	๐.๖๐
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๑๖	๔.๖๒	๐.๖๓
พนักงานบริษัทเอกชน	๓๗	๔.๖๗	๐.๕๐
ประกอบธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ	๕๗	๔.๗๑	๐.๕๓
อาชีพอิสระ เช่น แพทย์ หนายความสถาปนิก	๑๐	๔.๕๘	๐.๘๕
อื่นๆ	๕๗	๔.๘๙	๐.๕๔
รวม	๑๙๖	๔.๘๖	๐.๘๑

จากตารางที่ ๔.๓๖ พบว่า ผู้ปฏิบัติปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิกสมาคมฯ ด้านความเชื่อทางศาสนา มีแรงจูงใจในการปฏิบัติปัสสนากรรมฐาน กำหนด ๖ กลุ่ม จำแนกตามอาชีพ ประกอบด้วย นักศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖๖ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ

๔.๖๒ พนักงานบริษัทเอกชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖๗ ประกอบธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๗๑ อาชีพอิสระ เช่น แพทย์ ทนายความ สถาปนิก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๘ อื่นๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๘๘ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓๗ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานด้านความเชื่อทางศาสนากับปัจจัยเกี่ยวกับอาชีพ

แหล่งแปรปรวน	D.F.	Sum of Squares	Mean Square	F.	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๖	๑๓๑.๘๔๙	๒๑.๙๗๕	๑.๓๙๗	๐.๒๑๘
ภายในกลุ่ม	๑๘๙	๒๙๗๒.๑๕๑	๑๕.๗๒๖		
รวม	๑๙๕	๓๑๐๔.๐๐๐			

จากตารางที่ ๔.๓๗ จากวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม จำแนกตามกลุ่มระดับการศึกษา ที่มีต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธรฯ ด้านความเชื่อทางศาสนา และเมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติ F-test พบว่า ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ ๕

ตารางที่ ๔.๓๘ แสดงความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธรักษมาคมฯ ด้านสุขภาพจิตกับปัจจัยเกี่ยวกับอาชีพ

อาชีพ	N. (คน)	$\bar{X}$	S.D.
นักศึกษา	๑๙	๔.๔๗	๐.๔๕
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๑๖	๔.๓๙	๐.๔๕
พนักงานบริษัทเอกชน	๓๗	๔.๕๑	๐.๓๗
ประกอบธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ	๕๗	๔.๓๑	๐.๕๖
อาชีพอิสระ เช่น แพทย์ ทนายความ สถาปนิก	๑๐	๔.๒๙	๐.๕๔
อื่นๆ	๕๗	๔.๔๒	๐.๔๑
รวม	๑๙๖	๔.๔๐	๐.๔๖

จากตารางที่ ๔.๓๘ พบว่า ผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธรักษมาคมฯ ด้านสุขภาพจิต มีแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน กำหนด ๖ กลุ่ม จำแนกตามอาชีพ ประกอบด้วย นักศึกษามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๗ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๙

พนักงานบริษัทเอกชนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๑ ประกอบธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๑ อาชีพอิสระ เช่น แพทย์ หนายความสถาปนิกมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๙ อื่นๆมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๒ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓๙ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานด้านสุขภาพจิต กับปัจจัยเกี่ยวกับอาชีพ

แหล่งแปรปรวน	D.F.	Sum of Squares	Mean Square	F.	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๖	๘๗.๕๖๗	๑๔.๕๙๕	๑.๔๗๘	๐.๑๘๘
ภายในกลุ่ม	๑๘๙	๑๘๖๕.๖๙๘	๙.๘๗๑		
รวม	๑๙๕	๑๙๕๓.๒๖๕			

จากตารางที่ ๔.๓๙ จากวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม จำแนกตามกลุ่มอาชีพ ที่มีต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิกสมาคมฯ ด้านสุขภาพจิตและเมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติ F-test พบว่า ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ ๕

ตารางที่ ๔.๔๐ แสดงความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิกสมาคมฯ ด้านกายกับกลุ่มอาชีพ

อาชีพ	N. (คน)	$\bar{X}$	S.D.
นักศึกษา	๑๙	๔.๑๕	๐.๔๕
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๑๖	๓.๖๗	๐.๕๓
พนักงานบริษัทเอกชน	๓๗	๓.๘๐	๐.๕๓
ประกอบธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ	๕๗	๓.๘๓	๐.๕๔
อาชีพอิสระ เช่น แพทย์ หนายความสถาปนิก	๑๐	๔.๑๔	๐.๔๔
อื่นๆ	๕๗	๓.๗๑	๐.๕๖
รวม	๑๙๖	๓.๘๘	๐.๕๑

จากตารางที่ ๔.๔๐ พบว่า ผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิกสมาคมฯ ด้านกาย มีแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน กำหนด ๖ กลุ่ม จำแนกตามอาชีพ ประกอบด้วย นักศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๕ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๗

พนักงานบริษัทเอกชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๐ ประกอบธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๓ อาชีพอิสระ เช่น แพทย์ ทนายความสถาปนิก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๔ อื่นๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๑ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๔๑ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานด้านกาย กับปัจจัยเกี่ยวกับอาชีพ

แหล่งแปรปรวน	D.F.	Sum of Squares	Mean Square	F.	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๖	๒๓๓.๗๒๑	๓๘.๙๕๕	๒.๓๙๕	๐.๐๓๐
ภายในกลุ่ม	๑๘๙	๓๐๗๔.๕๘๐	๑๖.๒๖๘		
รวม	๑๙๕	๓๓๐๘.๓๐๑			

จากตารางที่ ๔.๔๑ จากวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม จำแนกตามกลุ่มอาชีพ ที่มีต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิกสมาคมฯ ด้านกาย และเมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติ F-test พบว่า แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ ๕

สมมติฐานที่ ๖ ผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (ศูนย์ ๑) เพชรเกษม ๕๔ มีรายได้ต่างกัน มีการแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานแตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๔๒ แสดงความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิกสมาคมฯ ด้านความเชื่อทางศาสนากับปัจจัยเกี่ยวกับกลุ่มรายได้

รายได้	N. (คน)	$\bar{X}$	S.D.
ต่ำกว่า ๘,๐๐๐ บาท	๒๓	๔.๗๒	๐.๔๘
ระหว่าง ๘,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท	๕๓	๔.๘๑	๐.๕๖
ระหว่าง ๑๕,๐๐๑ - ๒๕,๐๐๐ บาท	๓๒	๔.๗๙	๐.๖๑
สูงกว่า ๒๕,๐๐๑ บาท	๘๘	๔.๖๗	๐.๕๖
รวม	๑๙๖	๔.๗๒	๐.๕๕

จากตารางที่ ๔.๔๒ พบว่า ผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิกสมาคมฯ ด้านความเชื่อทางศาสนา มีแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน กำหนด ๔ กลุ่ม จำแนกตาม

อาชีพ ได้แก่ รายได้ต่ำกว่า ๘,๐๐๐ บาทมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๗๒ ระหว่าง ๘,๐๐๑ -๑๕,๐๐๐ บาท มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๘๑ รายได้ระหว่าง ๑๕,๐๐๑-๒๕,๐๐๐ บาทมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๗๙ รายได้สูงกว่า ๒๕,๐๐๑ บาทมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖๗ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๔๓ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานด้านความเชื่อทางศาสนา กับปัจจัยเกี่ยวกับระดับรายได้

แหล่งแปรปรวน	D.F.	Sum of Squares	Mean Square	F.	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๓	๓๙.๑๘๙	๑๓.๐๖๓	๐.๘๑๘	๐.๔๘๕
ภายในกลุ่ม	๑๙๒	๓๐๖๔.๘๑๑	๑๕.๙๖๓		
รวม	๑๙๕	๓๑๐๔.๐๐๐			

จากตารางที่ ๔.๔๓ จากวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม จำแนกตามกลุ่มระดับรายได้ ที่มีต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ศูนย์วิปัสสนาธุพุทธิกสมาคมฯ ด้านความเชื่อทางศาสนาและเมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติ F-test พบว่า ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ ๖

ตารางที่ ๔.๔๔ แสดงความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาธุพุทธิกสมาคมฯ ด้านสุขภาพจิตกับกลุ่มระดับรายได้

รายได้	N. (คน)	$\bar{X}$	S.D.
ต่ำกว่า ๘,๐๐๐ บาท	๒๓	๔.๓๑	๐.๓๕
ระหว่าง ๘,๐๐๑ -๑๕,๐๐๐ บาท	๕๓	๔.๔๒	๐.๕๖
ระหว่าง ๑๕,๐๐๑-๒๕,๐๐๐ บาท	๓๒	๔.๔๑	๐.๔๕
สูงกว่า ๒๕,๐๐๑ บาท	๘๘	๔.๔๐	๐.๓๙
รวม	๑๙๖	๔.๓๙	๐.๔๔

จากตารางที่ ๔.๔๔ พบว่า ผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาธุพุทธิกสมาคมฯ ด้านสุขภาพจิต มีแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน กำหนด ๔ กลุ่ม จำแนกตามระดับรายได้ ได้แก่ รายได้ต่ำกว่า ๘,๐๐๐ บาทมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๑ ระหว่าง ๘,๐๐๑ -๑๕,๐๐๐ บาท มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๒ รายได้ระหว่าง ๑๕,๐๐๑-๒๕,๐๐๐ บาทมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๑ รายได้สูงกว่า ๒๕,๐๐๑ บาทมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๔๕ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานด้านสุขภาพจิตกับปัจจัยเกี่ยวกับกลุ่มระดับรายได้

แหล่งแปรปรวน	D.F.	Sum of Squares	Mean Square	F.	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๓	๒๖.๗๘๙	๘.๙๓๐	๐.๘๙๐	๐.๔๔๗
ภายในกลุ่ม	๑๙๒	๑๙๒๖.๔๗๗	๑๐.๐๓๔		
รวม	๑๙๕	๑๙๕๓.๒๖๕			

จากตารางที่ ๔.๔๕ จากวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม จำแนกตามกลุ่มระดับรายได้ ที่มีต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิสมาคมฯ ด้านสุขภาพจิต และเมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติ F-test พบว่า ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ ๖

ตารางที่ ๔.๔๖ แสดงความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิสมาคมฯ ด้านกาย กับปัจจัยเกี่ยวกับกลุ่มระดับรายได้

รายได้	N. (คน)	$\bar{X}$	S.D.
ต่ำกว่า ๘,๐๐๐ บาท	๒๓	๔.๑๓	๐.๖๐
ระหว่าง ๘,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท	๕๓	๓.๙๗	๐.๕๘
ระหว่าง ๑๕,๐๐๑ - ๒๕,๐๐๐ บาท	๓๒	๓.๖๗	๐.๖๒
สูงกว่า ๒๕,๐๐๑ บาท	๘๘	๓.๘๓	๐.๕๖
รวม	๑๙๖	๓.๙๐	๐.๕๙

จากตารางที่ ๔.๔๖ พบว่า ผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิสมาคมฯ ด้านกาย มีแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน กำหนด ๔ กลุ่ม จำแนกตามระดับรายได้ ประกอบด้วย รายได้ต่ำกว่า ๘,๐๐๐ บาทมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๓ ระหว่าง ๘,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาทมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๗ รายได้ระหว่าง ๑๕,๐๐๑ - ๒๕,๐๐๐ บาทมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๗ รายได้สูงกว่า ๒๕,๐๐๑ บาทมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๓ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๔๗ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานด้านกายกับปัจจัยเกี่ยวกับกลุ่มระดับรายได้

แหล่งแปรปรวน	D.F.	Sum of Squares	Mean Square	F.	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๓	๙๕.๔๖๖	๓๑.๘๒๒	๑.๙๐๒	๐.๑๓๑
ภายในกลุ่ม	๑๙๒	๓๒๑๒.๘๓๕	๑๖.๗๓๔		
รวม	๑๙๕	๓๓๐๘.๓๐๑			

จากตารางที่ ๔.๔๗ จากวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม จำแนกตามกลุ่มระดับรายได้ ที่มีต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิสภาคฯ ด้านกาย และเมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติ F-test พบว่า ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ ๖

สมมติฐานที่ ๗ ผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิสภาคฯ แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (ศูนย์ ๑) เพชรเกษม ๕๔ มีประสบการณ์ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานต่างกัน มีการแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานแตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๔๘ แสดงความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิสภาคฯ ด้านความเชื่อทางศาสนา กับประสบการณ์ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

ประสบการณ์ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน	N. (คน)	$\bar{X}$	S.D.
ต่ำกว่า ๑ ปี	๗๐	๔.๕๖	๐.๕๙
ระหว่าง ๑-๕ ปี	๗๑	๔.๘๘	๐.๔๘
ระหว่าง ๕-๑๐ ปี	๓๔	๔.๖๒	๐.๖๑
มากกว่า ๑๐ ปี	๒๑	๔.๙๘	๐.๔๙
รวม	๑๙๖	๔.๗๖	๐.๕๔

จากตารางที่ ๔.๔๘ พบว่า ผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิสภาคฯ ด้านความเชื่อทางศาสนา มีแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน กำหนด ๔ กลุ่ม จำแนกตามระดับประสบการณ์ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ประกอบด้วย ต่ำกว่า ๑ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๖ ระหว่าง ๑-๕ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๘๘ ระหว่าง ๕-๑๐ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖๒ มากกว่า ๑๐ ปี

๑๐ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๙๘ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๔๙ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานด้านความเชื่อทางศาสนากับปัจจัยเกี่ยวกับประสบการณ์ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

แหล่งแปรปรวน	DF	Sum of Squares	Mean Square	F.	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๓	๒๖๔.๐๓๕	๘๘.๐๑๒	๕.๙๕๐	๐.๐๐๑
ภายในกลุ่ม	๑๙๒	๒๘๓๙.๙๖๕	๑๔.๗๙๑		
รวม	๑๙๕	๓๑๐๔.๐๐๐			

จากตารางที่ ๔.๔๙ จากวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม ที่มีต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธนิคมฯ ด้านความเชื่อทางศาสนา และเมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติ F-test พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ ๗

ตารางที่ ๔.๕๐ ผลเปรียบเทียบค่าความแปรปรวนของผู้ที่ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธนิคมฯ ด้วยวิธีการของ Scheffe ระหว่างประสบการณ์กับแรงจูงใจด้านความเชื่อทางศาสนา

ประสบการณ์		ต่ำกว่า๑ปี	ระหว่าง ๑-๕ ปี	ระหว่าง ๕-๑๐ ปี	มากกว่า ๑๐ ปี
		$\bar{X}$ ๔.๕๖	$\bar{X}$ ๔.๘๘	$\bar{X}$ ๔.๖๒	$\bar{X}$ ๔.๙๘
ต่ำกว่า๑ปี	$\bar{X}$ ๔.๕๖	-	๐.๐๕*	๐.๔๐*	๐.๐๓๐*
ระหว่าง ๑-๕ ปี	$\bar{X}$ ๔.๘๘	๐.๐๕*	-		
ระหว่าง ๕-๑๐ ปี	$\bar{X}$ ๔.๖๒	๐.๔๐*	-	-	
มากกว่า ๑๐ ปี	$\bar{X}$ ๔.๙๘	๐.๐๓๐*		-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๕๐ พบว่า เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยวิธีการของ Scheffe ในปัจจัยเกี่ยวกับประสบการณ์ในการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน ของการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน ศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธนิคมฯ แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ กับด้านศรัทธาในพระพุทธศาสนา พบว่า กลุ่มที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า๑ปี มีความเชื่อในทางพระพุทธศาสนาแตกต่างจากผู้มี

ประสบการณ์วิปัสสนากรรมฐานกลุ่มระหว่าง ๑-๕ ปี นอกจากนั้นยังพบกลุ่มที่มีประสบการณ์วิปัสสนากรรมฐานในกลุ่มต่ำกว่า ๑ ปี มีความแตกต่างจากกลุ่มที่มีประสบการณ์ระหว่าง ๕-๑๐ ปี และกลุ่มที่มีประสบการณ์มากกว่า ๑๐ ปี

ตารางที่ ๔.๕๑ แสดงความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนายุวพุทธิกสมาคมฯ ด้านสุขภาพจิตกับประสบการณ์ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

ประสบการณ์ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน	N. (คน)	$\bar{X}$	S.D.
ต่ำกว่า ๑ ปี	๗๐	๔.๓๙	๐.๔๒
ระหว่าง ๑-๕ ปี	๗๑	๔.๕๕	๐.๔๑
ระหว่าง ๕-๑๐ ปี	๓๔	๔.๒๙	๐.๕๗
มากกว่า ๑๐ ปี	๒๑	๔.๔๔	๐.๓๕
รวม	๑๙๖	๔.๔๑	๐.๔๔

จากตารางที่ ๔.๕๑ พบว่า แรงจูงใจของผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนายุวพุทธิกสมาคมฯ ด้านสุขภาพจิตมีแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน กำหนด ๔ กลุ่ม จำแนกตามระดับประสบการณ์ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ประกอบด้วย ต่ำกว่า ๑ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๙ ระหว่าง ๑-๕ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๕ ระหว่าง ๕-๑๐ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๙ มากกว่า ๑๐ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๔ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๕๒ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของปัจจัยเกี่ยวกับด้านสุขภาพจิต กับประสบการณ์ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

แหล่งแปรปรวน	D.F.	Sum of Squares	Mean Square	F.	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๓	๘๕.๘๔๓	๒๘.๖๑๔	๒.๙๔๒	๐.๐๓๔
ภายในกลุ่ม	๑๙๒	๑๘๖๗.๔๒๒	๙.๗๒๖		
รวม	๑๙๕	๑๙๕๓.๒๖๕			

จากตารางที่ ๔.๕๒ จากวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม จำแนกตามกลุ่มสถานภาพ ที่มีต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ศูนย์วิปัสสนายุวพุทธิกสมาคมฯ ด้านสุขภาพจิตและเมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติ F-test พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ ๗

ตารางที่ ๔.๕๓ ผลเปรียบเทียบค่าความแปรปรวนของผู้ที่ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ศูนย์วิปัสสนา ยุวพุทธิกสมาคมฯ ด้วยวิธีการของ Scheffe ระหว่างประสบการณ์การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานกับ ด้านสุขภาพจิต

ประสบการณ์		ต่ำกว่า ๑ ปี	ระหว่าง ๑-๕ ปี	ระหว่าง ๕-๑๐ ปี	มากกว่า ๑๐ ปี
		$\bar{X}$ ๔.๕๖	$\bar{X}$ ๔.๘๘	$\bar{X}$ ๔.๖๒	$\bar{X}$ ๔.๙๘
ต่ำกว่า ๑ ปี	$\bar{X}$ ๔.๕๖	-	๐.๐๕*	๐.๔๐*	๐.๐๓๐*
ระหว่าง ๑-๕ ปี	$\bar{X}$ ๔.๘๘	๐.๐๕*	-		
ระหว่าง ๕-๑๐ ปี	$\bar{X}$ ๔.๖๒	๐.๔๐*	-	-	
มากกว่า ๑๐ ปี	$\bar{X}$ ๔.๙๘	๐.๐๓๐*		-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๕๓ พบว่า เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยวิธีการของ Scheffe ในปัจจัยเกี่ยวกับประสบการณ์ในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ศูนย์วิปัสสนา ยุวพุทธิกสมาคมฯ กับด้านสุขภาพจิต พบว่า กลุ่มที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า ๑ ปี มีความแตกต่างจากกลุ่มระหว่าง ๑-๕ ปี กลุ่มระหว่าง ๕-๑๐ ปี และกลุ่มมากกว่า ๑๐ ปี

ตารางที่ ๔.๕๔ แสดงความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ศูนย์วิปัสสนา ยุวพุทธิกสมาคมฯ ด้านกายกับประสบการณ์ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

ประสบการณ์ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน	N. (คน)	$\bar{X}$	S.D.
ต่ำกว่า ๑ ปี	๗๐	๓.๗๘	๐.๕๒
ระหว่าง ๑-๕ ปี	๗๑	๔.๐๐	๐.๕๙
ระหว่าง ๕-๑๐ ปี	๓๔	๓.๙๐	๐.๕๗
มากกว่า ๑๐ ปี	๒๑	๔.๐๕	๐.๗๑
รวม	๑๙๖	๓.๙๓	๐.๕๙

จากตารางที่ ๔.๕๔ พบว่า แรงจูงใจของผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ศูนย์วิปัสสนา ยุวพุทธิกสมาคมฯ ด้านกาย มีแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน กำหนด ๔ กลุ่ม จำแนกตามระดับประสบการณ์ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ประกอบด้วย ต่ำกว่า ๑ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๘

ระหว่าง ๑-๕ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๐ ระหว่าง ๕-๑๐ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๐ มากกว่า ๑๐ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๕ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๕๕ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของปัจจัยเกี่ยวกับด้านกาย กับ ประสิทธิภาพปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

แหล่งแปรปรวน	D.F.	Sum of Squares	Mean Square	F.	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๓	๙๗.๒๒๕	๓๒.๔๐๘	๑.๙๓๘	๐.๑๒๕
ภายในกลุ่ม	๑๙๒	๓๒๑๑.๐๗๖	๑๖.๗๒๔		
รวม	๑๙๕	๓๓๐๘.๓๐๑			

จากตารางที่ ๔.๕๕ จากวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม จำแนกตามกลุ่ม ประสิทธิภาพปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ที่มีต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ศูนย์วิปัสสนา ยุวพุทธิกสมาคมฯ ด้านกาย และเมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติ F-test พบว่า ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ ๗

สมมติฐานที่ ๘ ผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนา ยุวพุทธิกสมาคม แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (ศูนย์ ๑) เพชรเกษม ๕๔ มีความถี่การเข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานต่างกัน มีการแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานแตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๕๖ แสดงความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนา ยุวพุทธิกสมาคมฯ ด้านความเชื่อทางศาสนา กับความถี่การเข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

ความถี่การเข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน	N. (คน)	$\bar{X}$	S.D.
มาเดือนละครั้ง	๑๖	๔.๔๔	๐.๒๔
๖ เดือนมาครั้ง	๒๓	๔.๒๗	๐.๔๗
มาปีละครั้ง	๔๙	๔.๒๒	๐.๔๘
อื่นๆ	๑๐๘	๔.๐๔	๐.๕๐
รวม	๑๙๖	๔.๒๔	๐.๔๒

จากตารางที่ ๔.๕๖ พบว่า แรงจูงใจของผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนา ยุวพุทธิกสมาคมฯ ด้านความเชื่อทางศาสนาที่มีต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน กำหนด

๔ กลุ่ม จำแนกตามมีความถี่การเข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน กลุ่มที่มาเดือนละครึ่ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๔ กลุ่มที่มา ๖ เดือนมาครั้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๗ กลุ่มที่มาปีละครึ่ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๒ กลุ่มที่มาในความถี่อื่นๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๔

ตารางที่ ๔.๕๗ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของปัจจัยเกี่ยวกับด้านความเชื่อทางศาสนากับความถี่การเข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

แหล่งแปรปรวน	D.F.	Sum of Squares	Mean Square	F.	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๓	๒๑๑.๘๗	๗๐.๖๒	๔.๖๘๙ [*]	๐.๐๐๓
ภายในกลุ่ม	๑๙๒	๒๘๙๒.๑๒	๑๕.๐๖		
รวม	๑๙๕	๓๑๐๔.๐๐			

จากตารางที่ ๔.๕๗ จากวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม จำแนกตามกลุ่มด้านความเชื่อทางศาสนา มีความถี่การเข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานที่มีต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิกสมาคมฯ ด้านมีความถี่การเข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน และเมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติ F-test พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ ๔

ตารางที่ ๔.๕๘ ผลเปรียบเทียบค่าความแปรปรวนของผู้ที่ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิกสมาคมฯ ด้วยวิธีการของ Scheffe ระหว่างความถี่การเข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานกับปัจจัยเกี่ยวกับการมีความเชื่อทางศาสนา

ประสบการณ์		ต่ำกว่า ๑ ปี	ระหว่าง ๑-๕ ปี	ระหว่าง ๕-๑๐ ปี	มากกว่า ๑๐ ปี
		$\bar{X}$ ๔.๔๔	$\bar{X}$ ๔.๒๗	$\bar{X}$ ๔.๒๒	$\bar{X}$ ๔.๐๔
มาเดือนละครึ่ง	$\bar{X}$ ๔.๔๔	-	๐.๐๑ [*]	๐.๒๐ [*]	๐.๐๔ [*]
๖ เดือนมาครั้ง	$\bar{X}$ ๔.๒๗	๐.๐๑ [*]	-	-	-
มาปีละครึ่ง	$\bar{X}$ ๔.๒๒	๐.๒๐ [*]	-	-	-
อื่นๆ	$\bar{X}$ ๔.๐๔	๐.๐๔ [*]	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๕๘ พบว่า เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยวิธีการของ Scheffe ในปัจจัยเกี่ยวกับความถี่ในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานกับการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ศูนย์วิปัสสนาญาณพุทธิกสมาคมฯ กับด้านเชื่อทางพุทธศาสนา พบว่ากลุ่มที่มีความถี่ในการปฏิบัติวิปัสสนา

กัมมัฏฐาน ต่ำกว่า ๑ ปี มีผลต่อแรงจูงใจด้านความเชื่อทางพุทธศาสนาแตกต่างจาก กลุ่มที่มีความถี่ในปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน ระหว่าง ๑-๕ ปี นอกจากนั้นยังพบว่ากลุ่มที่มีประสบการณ์ปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานในกลุ่มต่ำกว่า ๑ มีความแตกต่างจากกลุ่มที่มีประสบการณ์ ระหว่าง ๕-๑๐ ปี และมากกว่า ๑๐ ปี

ตารางที่ ๔.๕๙ แสดงความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาอุยพุทธิกสมาคมฯ ด้านสุขภาพจิตกับความถี่การเข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

ความถี่การเข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน	N. (คน)	$\bar{X}$	S.D.
มาเดือนละครั้ง	๑๖	๔.๓๘	๐.๔๒
๖ เดือนมาครั้ง	๒๓	๔.๕๕	๐.๔๑
มาปีละครั้ง	๔๙	๔.๒๙	๐.๕๗
อื่นๆ	๑๐๘	๔.๔๔	๐.๓๕
รวม	๑๙๖	๔.๑๕	๐.๔๓

จากตารางที่ ๔.๕๙ พบว่า แรงจูงใจของผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาอุยพุทธิกสมาคมฯ ด้านสุขภาพจิตที่มีต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน กำหนด ๔ กลุ่ม จำแนกตามมีความถี่การเข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน กลุ่มที่มาเดือนละครั้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๘ กลุ่มที่มา ๖ เดือนมาครั้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๕ กลุ่มที่มาปีละครั้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๙ กลุ่มที่มาในความถี่อื่นๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๔ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๖๐ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของปัจจัยเกี่ยวกับด้านสุขภาพจิตกับ กับปัจจัยความถี่การเข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

แหล่งแปรปรวน	D.F.	Sum of Squares	Mean Square	F.	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๓	๘๕.๘๔๓	๒๘.๖๑๔	๒.๙๔๒	๐.๐๖๔
ภายในกลุ่ม	๑๙๒	๑๘๖๗.๔๒๒	๙.๗๒๖		
รวม	๑๙๕	๑๙๕๓.๒๖๕			

จากตารางที่ ๔.๖๐ จากวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม จำแนกตามกลุ่มสถานภาพที่มีต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ศูนย์วิปัสสนาอุยพุทธิกสมาคมฯ ด้านสุขภาพจิตและ

เมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติ F-test พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ ๔

ตารางที่ ๔.๖๑ แสดงความแตกต่างเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาพุทธิกสมาคมฯ ด้านกายกับความถี่การเข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

มีความถี่การเข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน	N. (คน)	$\bar{X}$	S.D.
มาเดือนละครั้ง	๑๖	๓.๗๘	๐.๕๒
๒ เดือนมาครั้ง	๒๓	๓.๙๙	๐.๕๙
มาปีละครั้ง	๔๙	๓.๙๐	๐.๕๗
อื่นๆ	๑๐๘	๔.๐๕	๐.๗๑
รวม	๑๙๖	๓.๙๓	๐.๕๙

จากตารางที่ ๔.๖๑ พบว่า แรงจูงใจของผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานศูนย์วิปัสสนาพุทธิกสมาคมฯ ด้านกายที่มีต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน กำหนด ๔ กลุ่ม จำแนกตามมีความถี่การเข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน กลุ่มที่มาเดือนละครั้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๘ กลุ่มที่มา ๒ เดือนมาครั้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๙ กลุ่มที่มาปีละครั้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๐ กลุ่มที่มาในความถี่อื่นๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๕ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๖๒ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาความแตกต่างของปัจจัยเกี่ยวกับด้านกายกับปัจจัยในความถี่การเข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

แหล่งแปรปรวน	D.F.	Sum of Squares	Mean Square	F.	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๓	๙๗.๒๒๕	๓๒.๔๐๘	๑.๙๓๘	๐.๑๒๕
ภายในกลุ่ม	๑๙๒	๓๒๑๑.๐๗๖	๑๖.๗๒๔		
รวม	๑๙๕	๓๓๐๘.๓๐๑			

จากตารางที่ ๔.๖๒ จากวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม จำแนกตามกลุ่มความถี่การเข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ที่มีต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ศูนย์วิปัสสนาพุทธิกสมาคมฯ ด้านกาย และเมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติ F-test พบว่า ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ ๔